

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

2.3.2026

Eduskuntaryhmien lausunnot koskien uuden budjettiäänestysmenettelyn vakinaistamista

Puhemiesneuvosto päätti 17.2.2026 kokouksessaan lähettää lausunnot eduskuntaryhmiin ehdotuksen uuden budjettiäänestysmenettelyn vakinaistamisesta. Lausunnot pyydettiin toimittamaan keskuskansliaan 26.2.2026 mennessä.

Määräaikaan mennessä lausunnot toimittivat Kokoomuksen eduskuntaryhmä, Perussuomalaisten eduskuntaryhmä, Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä, Keskustan eduskuntaryhmä, Vihreä eduskuntaryhmä, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä, Ruotsalainen eduskuntaryhmä, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä ja Liike nyt eduskuntaryhmä.

Yhteenveto eduskuntaryhmien lausunnoista:

Kokoomuksen eduskuntaryhmä kannattaa menettelyn vakinaistamista ja pitää sitä loogisena jatkona vaihtoehtobudjettien kehitykselle. Ryhmän mukaan menettely selkeyttää budjettikäsittelyä, säästää aikaa ja parantaa kansalaisten mahdollisuuksia hahmottaa äänestyskäyttäytymistä.

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä puoltaa uuden budjettiäänestysmenettelyn vakinaistamista.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä katsoo kokeillun menettelyn olevan toimiva ja työmäärää kohtuullistava ja pitää sen vakinaistamista perusteltuna.

Keskustan eduskuntaryhmä kannattaa vakinaistamista ja arvioi menettelyn selkeyttäneen budjettiprosessia sekä tuoneen paremmin esiin vastalauseiden ja vaihtoehtobudjettien välisen yhteyden rajoittamatta edustajien aloiteoikeutta.

Vihreä eduskuntaryhmä kannattaa menettelyn vakinaistamista, mutta korostaa tarvetta seurata sen toimivuutta jatkossa ja tehdä tarvittaessa muutoksia.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä suhtautuu vakinaistamiseen varauksellisesti ja nostaa esiin huolia demokratian toteutumisesta, vastalauseiden laadusta ja yksittäisten aloitteiden korostumisesta. Ryhmä pitää kuitenkin pysyvän siirtymisen uuteen menettelyyn mahdollisena ja toivoo, että sen vaikutuksia ja toimivuutta arvioidaan jatkossakin ja kehitetään tarvittaessa.

Ruotsalainen eduskuntaryhmä kannattaa menettelyn vakinaistamista.

Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä puoltaa vakinaistamista ja katsoo, että menettely selkeyttää budjettiprosessia ja tuo entistä paremmin esiin vastalauseiden ja vaihtoehtobudjettien välisen yhteyden. Ryhmä pitää tärkeänä, ettei uusi menettely rajoita yksittäisten edustajien tai pienten ryhmien aloiteoikeutta.

Liike Nyt -eduskuntaryhmä katsoo uuden menettelyn olevan aiempaa parempi ja sujuvampi.

Saatujen lausuntojen perusteella esitetään, että

Kaikissa valtion talousarvioon liittyvissä äänestyksissä noudatetaan 3.3.2026 lukien kokeilujakson mukaista menettelyä, jossa ensin äänestetään pääluokittain mahdollisista yksittäisistä talousarvioaloitepohjaisista muutosehdotuksista ja tämän jälkeen jokaisesta vastalauseesta yhtenä kokonaisuutena erikseen mietintöä vastaan. Lopuksi äänestetään epäluottamuslause-ehdotuksista.